

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві
Кафедра загальної екології, радіобіології та безпеки життєдіяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО
ННІ лісового і садово-паркового господарства

«11» червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Безпека праці та життєдіяльності

Галузь знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»
Спеціальність Н4 Лісове господарство
Освітня програма «Лісове господарство»
ННІ лісового і садово-паркового господарства
Розробники: к.с.-г. н., доц. Тетяна ЗУБОК, к.с.-г., доц. Лариса ПІСКУНОВА

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Безпека праці та життєдіяльності» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетенцій, знань, умінь і навичок для виконання професійної діяльності в умовах ризику виникнення нещасних випадків, аварій і природних небезпек. Ці фактори можуть призвести до надзвичайних ситуацій та негативних наслідків на об'єктах господарювання. Здобувачі вищої освіти повинні усвідомлювати свою відповідальність за особисту та колективну безпеку, а також важливість дотримання всіх заходів, що гарантують безпечні умови праці на робочих місцях.

Дисципліна складається з двох основних частин «Безпека праці» та «Безпека життєдіяльності», які охоплюють теорію і практику захисту людини від небезпечних і шкідливих факторів у всіх сферах людської діяльності, збереження безпеки і здоров'я в середовищі існування. *Безпека праці* - вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за власну та колективну безпеку. *Безпека життєдіяльності* забезпечує загальну грамотність в галузі безпеки: ідентифікація (розпізнавання) небезпек, профілактику ідентифікованих небезпек відповідно до згаданої концепції залишкового ризику та дії в умовах надзвичайних ситуацій, надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасних випадків. Розв'язання зазначених завдань у системі підготовки майбутніх фахівців спрямовано на формування активної позиції з питань забезпечення безпеки та відповідальності за особисту і колективну безпеку в швидкозмінних умовах сучасного суспільства.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>Н4 «Лісове господарство»</i>	
Освітня програма	<i>Лісове господарство</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>обов'язкова</i>	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	4	2
Семестр	7	3
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>6 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>4 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>- год.</i>	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>106 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4 год.</i>	<i>год.</i>

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є набуття комплексних знань та навичок, які дозволять приймати обґрунтовані й доцільні рішення для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення нещасних випадків, аварій і природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також набути вмінь ефективно керувати безпекою праці, враховуючи пріоритет життя та здоров'я працівників над результатами виробничої діяльності, з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни «Безпека праці та життєдіяльності» Відповідно до типових структурно-логічних схем вищої та фахової передвищої освіти України, її вивчення базується на знаннях, отриманих під час опанування природничо-наукових, загальноосвітніх та правових дисциплін.

1. Природничо-наукові та базові дисципліни

Хімія — необхідна для розуміння властивостей токсичних, горючих та вибухонебезпечних речовин, а також хімічних процесів під час пожеж.

2. Соціально-гуманітарні та правові дисципліни

Філософія — допомагає вивчити «людський фактор», психологічні причини виникнення небезпечних ситуацій.

Правова культура особистості - як навчальна дисципліна дозволить виробити правове мислення і культурний стиль правомірної поведінки.

3. Дисципліни довузівської чи базової підготовки

Основи здоров'я / Основи безпеки життєдіяльності — шкільний або коледжний базовий курс, що закладає первинні навички самозахисту, здорового способу життя та домедичної допомоги.

В результаті вивчення дисципліни «Безпека праці і життєдіяльності» бакалаври повинні мати такі головні загальнокультурні та професійні компетенції.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини громадянина в Україні.

ЗК 03 Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

- ЗК 07 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії
 ЗК 08 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК 09 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 01 Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму

ПРН 04 Володіти базовими гуманітарними, природничонауковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН 07 Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 13 Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Безпека праці і життєдіяльності»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижн і	усього	у тому числі					усьо го	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовний модуль 1. <i>Принципи забезпечення безпеки життєдіяльності</i>													
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з БЖД, таксономія небезпек	1	6	1	2		3		10					10
Тема 2. Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	1	5	2	1		2		10		2			8
Тема 3. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки	2	6	1	2		3		4					4
Тема 4. Біологічні небезпеки. Інфекційні захворювання.	3	5	1	1		3		6	2				4
Тема 5. Типові моделі реакцій людей у випадку екстремальних ситуацій	2	5	2	1		2		4					4
Тема 6. Техногенні небезпеки та їхні наслідки	4	4	1	1		2		12		2			10

Разом за змістовим модулем 1	31	8	8		15	11	46	2	4			40
Змістовий модуль 2. Організаційно-функціональна структура та методологія безпеки												
Тема 7. Хімічна безпека	5		1	1		3		12	2			10
Тема 8. Людина - відкрита біоенергетична та духовно-інформаційна система	6		2	2		3		5				5
Тема 9. Менеджмент безпеки, структура захисту у НС.			1	1		3		12	2			10
Тема 10. Вступ до алгоритму надання першої домедичної допомоги	7		2	2		3		5				5
Тема 11. Управління силами та засобами ОГ під час НС	8		1	1		3		10				10
Разом за змістовим модулем 2	29		7	7		15		44	4			40
Змістовий модуль 3. Правове і нормативне регулювання охорони праці.												
Тема 12. Законодавство України про охорону праці	1	8	2	2			4	7	1			6
Тема 13. Засади організації охорони праці на підприємствах. Відповідальність за порушення законодавства з ОП	2	8	2	2			4	7	1			6
Тема 14. Виробничий травматизм, причини, профілактика.	3	8	2	2			3	6				6
Тема 15. Загальні положення щодо виробничої санітарії та гігієни праці	4	8	2	2			4	10		2		8
Разом за змістовим модулем 3	31		8	8			15	30	2	2		26
Змістовий модуль 4. Практична організація безпеки праці												
Тема 16. Основи пожежної безпеки на підприємствах	5	9	2	2			5	11	1	1		9
Тема 17. Основи електробезпеки на підприємствах	6	10	3	2			5	11	2	1		8
Тема 18. Загальні вимоги безпеки до	7	10	2	3			5	8	1			7

технологічного обладнання та виробничих процесів												
Разом за модулем 4	29	7	7			15	30	4	2			24
УСЬОГО ГОДИН	120	30	30			45	120	12	8			100

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Категорійно-понятійний апарат з БЖД, таксономія небезпек	1
2	Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	2
3	Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки	2
4	Біологічні небезпеки. Інфекційні захворювання.	2
5	Типові моделі реакцій людей у випадку екстремальних ситуацій	2
6	Техногенні небезпеки та їхні наслідки	2
7	Хімічна безпека	1
8	Людина - відкрита біоенергетична та духовно-інформаційна система.	2
9	Менеджмент безпеки, структура захисту у НС	2
10	Вступ до алгоритму надання першої домедичної допомоги	2
11	Управління силами та засобами ОГ під час НС	2
12	Законодавство України про охорону праці	2
13	Засади організації охорони праці на підприємствах. Відповідальність за порушення законодавства з ОП	2
14	Виробничий травматизм, причини, профілактика.	2
15	Загальні положення щодо виробничої санітарії та гігієни праці	1
16	Основи пожежної безпеки на підприємствах	2
17	Основи електробезпеки на підприємствах	1
18	Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та виробничих процесів	2
Усього		30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	2
2	Інфекційні захворювання. Імунітет. Правила поведінки населення при проведенні ізоляційно-обмежувальних заходів.	2
3	Визначення психофізіологічних властивостей людини та вплив їх на безпеку.	2
4	Аналіз безпеки під час роботи зі шкідливими та вибухопожежонебезпечними речовинами.	2
5	Шумове забруднення атмосфери в містах та коефіцієнт його соціальної небезпеки.	2
6	Долікарняна допомога: Серцево-легенева реанімація (СЛР)	1
7	Долікарняна допомога: Зупинка кровотечі Судоми, інсульт, гіпоглікемія.	2
8	Долікарняна допомога: Алергічні реакції та анафілактичний шок.	2

9	Порядок проведення навчання та перевірки знань з охорони праці	2
10	Порядок розслідування нещасних випадків на підприємстві, заповнення акта за формою Н-1	2
11	Дослідження параметрів мікроклімату у виробничих приміщеннях	2
12	Дослідження та розрахунок рівнів освітленості у виробничих приміщеннях	2
13	Дослідження рівнів шуму у виробничих приміщеннях	2
14	Вимірювання концентрації шкідливих газів у виробничих приміщеннях	2
15	Засоби індивідуального захисту працівників	2
16	Засоби сповіщення про виникнення пожежі та засоби гасіння пожежі	1
	Усього	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	4
2	Розрахунок біологічного віку та темпу старіння	4
3	Інфекційні захворювання	4
4	Визначення основних психофізіологічних властивостей людини та їх вплив на безпеку	4
5	Аналіз безпеки хронічного отруєння ртуттю	4
6	Розрахунок мікроклімату закритих приміщень	3
7	Біоритми та їх роль у збереженні здоров'я людини	4
8	Порядок дій при виникненні надзвичайних ситуацій	3
9	Порівняння методів оцінювання професійних ризиків на робочих місцях	4
10	Оцінювання основних параметрів умов праці	3
11	Особливості проведення розслідування причин нещасних випадків на виробництві і у побуті	4
12	Статистичні причини виробничого травматизму і професійної захворюваності	4
13	Оцінювання ефективності технічних засобів безпеки на обладнанні	4
14	Захист від радіоактивного випромінювання	4
15	Захист працівників від ураження електричним струмом у разі пошкодження електроізоляції	4
16	Системи автоматичного пожежогасіння	3
	Усього	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист лабораторних / практичних, розрахункових / графічних робіт, проєктів;

– пірінгове оцінювання, самооцінювання.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму;
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1 Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1 (Безпека життєдіяльності)		
Л.1. Категорійно-понятійний апарат з БЖД, таксономія небезпек. П.1 Тема. Кількісна і якісна оцінка небезпеки. <i>Практичне заняття №.1.</i> Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини <i>Самостійна робота:</i> виконання практичної роботи №1 в Ельорні.	ПРН 01, 04, 07, 13. У тому числі знати основні поняття та терміни дисципліни; вміти ідентифікувати небезпеки. Розрізняти НС і обсяги заподіяних або очікуваних збитків. Оцінювати рівні небезпек за допомогою імовірнісних структурно-логічних моделей.	- 3 5
Л.2. Тема . Біологічні небезпеки. Інфекційні захворювання. П.2. Тема. Природні небезпеки <i>Практичне заняття №.2</i> Інфекційні захворювання. Імунітет. Правила поведінки населення при проведенні ізоляційно-обмежувальних заходів. <i>Самостійна робота:</i> виконання практичної роботи №2 в Ельорні.	ПРН 01, 04, 07, 13. У тому числі класифікувати пожежі у природних екосистемах, біологічні небезпеки. Розрізняти патогенні мікроорганізми, пандемії, епідемії, масові отруєння людей.	- 4 5
Л.3. Тема Техногенні небезпеки в лісовому господарстві. П.3. <i>Практичне заняття №3</i> Визначення психофізіологічних властивостей людини та вплив їх на безпеку. П.4. Тема. Пожежна безпека. <i>Практичне заняття №5.</i> Аналіз небезпеки під час роботи зі шкідливими та	ПРН 01, 04, 07, 13. А також знати основні поняття та терміни, що стосується біологічних загроз. Вміти розрізняти інфекційні захворювання за патогенністю ;	- 4 4 15

вибухопожежонебезпечними речовинами. <i>Самостійна робота:</i> виконання практичної роботи №3-4 в Ельорні.	Знати техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу.	
Модульний тест		60
Всього за модуль 1		100
Модуль 2 (Безпека життєдіяльності)		
Л.5. Хімічна безпека. П.5. Тема. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. <i>Лабораторне заняття №4</i> Шумове забруднення атмосфери в містах та коефіцієнт його соціальної небезпеки <i>Самостійна робота:</i> виконання практичної роботи №5 в Ельорні.	ПРН 01, 04, 07, 13. У тому числі розрізняти класифікацію, номенклатуру і одиниці виміру вражаючих факторів хімічної дії джерел техногенних небезпек.	- 3 10
Л.6. Людина - відкрита біоенергетична та духовно-інформаційна система. П.6. Тема. Надання першої допомоги Практичне заняття №6. Долікарняна допомога: Серцево-легенева реанімація (СЛР) <i>Самостійна робота:</i> виконання практичної роботи №6 в Ельорні.	ПРН 01, 04, 07, 13. У тому числі знати основні властивості організму та єдність систем та цілісність організму людини.. Розрізняти та аналізувати різні види імунітету. Виділяти основні характеристики адаптаційних процесів. Вміти проводити СЛР	- 2 10
Л.7. Соціально-політичні небезпеки, характеристики.. П.7. Тема. Надання першої допомоги Практичне заняття №7 Зупинка кровотечі Судоми, інсульт, гіпоглікемія. <i>Самостійна робота:</i> виконання практичної роботи №7 в Ельорні.	ПРН 01, 04, 07, 13. У тому числі вміти надавати психологічну та медичну реабілітацію постраждалого населення. Розрізняти види кровотеч.	- 3 10
Л.8. Управління силами та засобами ОГ під час НС. П.8. Тема. Надання першої допомоги Практичне заняття №8 Алергічні реакції та анафілактичний шок. <i>Самостійна робота:</i> виконання практичної роботи №8 в Ельорні.	ПРН 01, 04, 07, 13. А також дізнатися про алгоритм MARCHE та його складові, факти про кров, ознаки кровотечі та кровоспинні засоби, джгути та важливі принципи роботи з ними, основи зовнішнього масажу серця та методи зупинки немасивних кровотеч, дії для зігрівання потерпілого та опіках трьох ступенів, а також загальну хронологію надання допомоги.	- 2 10
Модульний тест 2		50
Всього за модуль 2		100
Модуль 3. Правове і нормативне регулювання охорони праці		
Практична робота 9 «Порядок проведення навчання та перевірки знань з охорони	ПРН 01, 04, 07, 13. А також вивчити, як організувати	8

праці»	навчання з ОП	
Практична робота 10 «Порядок розслідування нещасних випадків на підприємстві, заповнення акта за формою Н-1»	ПРН 01, 04, 07, 13. А також ознайомитися, як організувати розслідування НВ	8
Практична робота 11 «Дослідження параметрів мікроклімату у виробничих приміщеннях»	ПРН 01, 04, 07, 13. А також вивчити, як можна оцінити параметри виробничого довкілля	8
Практична робота 12 «Дослідження та розрахунок рівнів освітленості у виробничих приміщеннях»	ПРН 01, 04, 07, 13. А також навчитися розраховувати рівні освітлення у виробничих приміщеннях	8
Самостійна робота	Виконання самостійної роботи за обраною темою	8
Модульний контроль		60
Всього за модулем 3		100
Модуль 4. Основи виробничої санітарії та гігієни праці		
Практична робота 13 «Дослідження рівнів шуму у виробничих приміщеннях»	ПРН 01, 04, 07, 13. А також навчитися вимірювати рівні шуму за виробничих умов	8
Практична робота 14 «Вимірювання концентрації шкідливих газів у виробничих приміщеннях»	ПРН 01, 04, 07, 13. А також навчитися вимірювати загазованість шкідливими газами повітря	8
Практична робота 15 «Засоби індивідуального захисту працівників»	ПРН 01, 04, 07, 13. А також навчитися вибирати ЗІЗ для різних професій	8
Практична робота 16 «Засоби сповіщення про виникнення пожежі та засоби гасіння пожежі»	ПРН 01, 04, 07, 13. А також ознайомитися з сучасними засобами виявлення осередків пожежі та її гасіння	8
Самостійна робота	Виконання самостійної роботи за обраною темою	8
Модульний контроль		60
Всього за модулем 4		100
Навчальна робота, (M1 + M2+M3 + M4)/4*0,7		70
Екзамен		30
Всього за курс		100

8.2 Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3 Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, тимчасова непрацездатність)
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Письмові роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, тимчасова непрацездатність, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканатом)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни
- <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- посилання на цифрові освітні ресурси;
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни;
- відеоматеріали до лекційних занять;
- нормативні документи

9 Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Л.Е. Піскунова, А.М. Кудрявицька, Т.О. Зубок Безпека життєдіяльності та охорона праці: / Навчальний посібник для практичного вивчення дисципліни для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 "Туризм і рекреація " – Київ: ЦП «Компринт», 2024. 384с.
2. L. Piskunova, T. Zubok, I. Pryimachenko Training manual for the discipline "Safety of work and Life" for students majoring in 291 "International Relations, Public Communications and Regional Studies". «КОМПРИНТ», 2023. 237 p
3. Л.Е. Піскунова, В.І. Бондарь, Т.О. Зубок Безпека праці та життєдіяльності: /Підручник. – Київ: ЦП «Компринт», 2022. 396с.
4. L .Piskunova, T. Zubok Safety of work and Life: Training manual for the discipline. Kyiv. 2021. 219 p.
5. Піскунова Л.Е. Методичні рекомендації для вивчення та проведення практичних робіт з дисципліни Безпека праці та життєдіяльності для студентів, що навчаються за спеціальністю «D1 Облік і оподаткування» та освітньою програмою «Облік і аудит». Київ, 2025. 101 с.
6. Войналович О.В., Мотрич М.М., Єременко О.І., Зубок Т.О. Охорона праці (лабораторний практикум). Навчально-методичний посібник для підготовки фахівців ОС «Бакалавр». К.: НУБіП України. 2024. 312 с.
7. Білько Т.О. Домедична допомога на підприємстві: Методичні вказівки щодо проведення ділової гри. Київ, 2023. 18 с.
8. Перша допомога при гострих патологічних та екстремальних станах. Реаніматологія : лекція. Львів, 2023. 13 с.
9. Voinalovych O.V. Basics of occupational safety and health in diagrams, tables and graphs. K. NULES, 2023. 221 p.

10. L.Piskunova; O. Yeremenko; T. Zubok; H.Serbeniuk; Z. Korzh. Scientific and methodological aspects of solid biofuel production 15(1) 2024. 3. processes in compliance with labour protection and environmental safety measures Polityka Energetyczna. EPJ – 2022. <https://min-pan.krakow.pl/publikacje> (Scopus);
11. Larysa Piskunova; Tetiana Zubok; Alla Klepko; Kateryna Karabach; Alina Kudryavytska. Agrolandscapes and their role in ensuring environmental security. Scsentific horizons Journal homepage: <https://sciencehorizon.com.ua> Scientific Horizons, 27(11), 105-117. DOI:10.48077/scihor11.2024.105 (Scopus).
12. L.E. Piskunova; S. H. Kachmarchyk Features of professional and emotional burnout of academic staff due to the war condition in Ukraine. "Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія" №15 (1). 2024 року. DOI: 10.31548/hspedagog15(1).2024.159-171 УДС: 159.91.6138. 378.17 - <https://humstudios-com-ua.translate.google.com/journals/tom-15-1-2024>
13. Л.Е. Піскунова Л.Е, Сербенюк Г.А., Голіченко. Н.Б. Вивчення рівня акустичного забруднення та його впливу на життя людини. [https://doi.org/10.31548/biologiya15\(1\).2024.006](https://doi.org/10.31548/biologiya15(1).2024.006) Отримано з Vol. 15, № 1, 2024 Сторінки 73-83
14. Л.Е. Піскунова, Т.О. Зубок. Правові аспекти проходження медоглядів працівниками транспортної галузі. Machinery & Energetics. Journal of Rural Production Research. Kyiv. Ukraine. 2021, Vol. 11, ISSN 2663-1334 (print), ISSN 2663-1342 (online), www.journals.nubip.edu.ua/index.php/Tekhnica.
15. Л.Е. Піскунова, Т.О. Зубок. Актуальність, проблеми та суперечності різних форм дистанційного навчання Machinery & Energetics. Journal of Rural Production Research. Kyiv. Ukraine. 2020, Vol. 11, No 2, 81-86 ISSN 2663-1334 (print), ISSN 2663-1342 (online), www.journals.nubip.edu.ua/index.php/

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал НУБіП України: <http://elearn.nubip.edu.ua/>
2. Наукова бібліотека НУБіП України: <https://nubip.edu.ua/structure/library>
3. Електронні ресурси <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>;
4. Офіційний сайт Пенсійний фонд України URL: <https://www.pfu.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Держпраці. URL: <https://dsp.gov.ua>